

TIÊU CHUẨN VIỆT NAM

NHÓM C

Động cơ diêzel và động cơ ga	TCVN
XU PÁP NẠP VÀ XU PÁP THẢI	1726 - 85
Yêu cầu kỹ thuật	
Дизели и газовые двигатели	Diezel and gas oil engines
Впускные клапаны и выпускные клапаны	INLET VALVES AND EXHAUT VALVES
Технические условия	Technical requirements.

Tiêu chuẩn này thay thế cho TCVN 1726-75

Tiêu chuẩn này áp dụng cho xu pát náp và xu pát thải có kích thước danh nghĩa và sửa chữa của động cơ diêzen và động cơ ga.

1. YÊU CẦU KỸ THUẬT

1.1. Xu pát náp và xu pát thải phải được chế tạo phù hợp với yêu cầu của tiêu chuẩn này và tài liệu thiết kế đã được xét duyệt theo thủ tục qui định.

1.2. Vật liệu chế tạo xu pát náp và xu pát thải phải phù hợp với chỉ dẫn trong bảng:

Tên gọi của xu pát	Mác thép
Xu pát náp	40Cr ; 45Cr ; 40CrNi
Xu pát thải	40Cr9Si2 ; 40Cr10Si2Mo ; 40Cr22Ni4Mo.

Cho phép chế tạo xu pát nắp và xu pát thải bằng các loại thép khác có cơ lý tính tương đương.

1.3. Cho phép chế tạo xu pát thải bằng phương pháp hàn với vật liệu phù hợp với qui định ở điều 1.2. Giới hạn bền của xu pát hàn không được thấp hơn giới hạn bền của xu pát liền.

1.4. Tổ chức thô đại trong mặt cắt dọc của xu pát phải có dạng thớ hướng theo đường bao ngoài của xu pát, không được đứt đoạn và vết khuyết.

Cho phép thử sợi đứt đoạn ở mỗi nồi của xu pát hàn.

1.5. Độ cứng phần thân và tán xu pát phải đạt trong khoảng 27 - 37 HRC. Chênh lệch độ cứng trên một xu pát không quá 5 HRC. Chênh lệch độ cứng xu pát trên một động cơ không quá 7 HRC.

1.6. Mặt đầu của phần đuôi thân xu pát phải được tôi với chiều sâu không quá 4 mm. Độ cứng phải đạt không thấp hơn 40 HRC. Không cho phép có chuyền tiếp đột ngột độ cứng từ mặt đầu này với thân xu pát.

Dộ cứng trong mặt cắt nhỏ nhất của rãnh đuôi xu pát không được lớn hơn độ cứng của thân xu pát qui định trong điều 1.5.

1.7. Cho phép chế tạo xu pát với vật liệu có độ cứng thấp hơn qui định trong điều 1.5 với điều kiện phải áp dụng các biện pháp: hàn đắp mặt cán tán xu pát bằng vật liệu chống gỉ, chịu nhiệt, chịu mòn hay mạ Crôm; đầu mút phần đuôi thân xu pát được hàn đắp bằng vật liệu chịu mòn, còn bề mặt của thân xu pát tiến hành thấm nitơ hay thấm Crôm.

Dộ cứng và các yêu cầu kỹ thuật cụ thể phải qui định trong tài liệu kỹ thuật đã được xét duyệt.

1.8. Trên xupáp không cho phép có các vết nứt, rạn, bavia vết nhăn và các tạp chất phi kim loại khác.

1.9. Thông số nhám các bề mặt gia công của xu pát theo TCVN 2511-78 và phải đạt:

$R_a \leq 0,63 \text{ mm}$ - đối với mặt trụ dẫn hướng của thân xupáp.

$R_a \leq 1,25 \text{ mm}$ - đối với mặt côn của tán xupáp và mút đuôi thân xupáp.

Thông số nhám các bề mặt còn lại của xupáp phải được qui định trong tài liệu thiết kế.

1.10. Sai lệch về độ thẳng của mặt trụ dẫn hướng của thân xupáp không được lớn hơn $0,015 \text{ mm}$ trên chiều dài 100 mm .

1.11. Sai lệch hình dạng mặt trụ dẫn hướng của thân xupáp không được lớn hơn:

$0,03 \text{ mm}$ - đối với xupáp có mạ Crôm;

$0,02 \text{ mm}$ - Đối với xupáp của động cơ có tốc độ
đến 2000 vòng/phút

$0,01 \text{ mm}$ - Đối với xupáp của động cơ có tốc độ
trên 2000 vòng/phút .

1.12. Độ dão mặt mút của đuôi thân xupáp so với mặt trụ dẫn hướng của thân xupáp không được lớn hơn $0,03 \text{ mm}$.

1.13. Sai lệch độ đồng tâm của mặt côn tán xupáp so với
mặt trụ dẫn hướng của thân không được lớn hơn $0,07 \text{ mm}$.

1.14. Độ dão mặt rãnh đuôi xupáp để lắp móng hàn lò so xu
pát so với mặt trụ dẫn hướng của thân xupáp không được lớn hơn
 $0,1 \text{ mm}$.

2. QUI TẮC NGHIỆM THU VÀ PHƯƠNG PHÁP THỦ

2.1. Sản phẩm phải được kiểm tra nghiệm thu và kiểm tra định kỳ. Qui cách 16, số lượng sản phẩm lấy ra trong 16 để kiểm tra phải theo TCVN 2600-78, TCVN 2601-78, TCVN 2602-78 và sự thỏa thuận của khách hàng.

2.2. Kiểm tra nghiệm thu xupáp theo các điều 1.1 1.8 đến 1.14. Kiểm tra định kỳ xu pát theo các điều 1.2 đến 1.7. Chu kỳ kiểm tra, trình tự kiểm tra phải nêu rõ trong tài liệu thiết kế.

2.3. Kiểm tra khuyết tật mặt ngoài xu pát bằng mắt thường. Nếu phát hiện thấy các vết đánh nghi ngờ thì tiến hành kiểm tra lại bằng máy dò khuyết tật. Nếu dùng máy dò kiểu từ tính, thì sau khi kiểm tra xong phải khử từ cho sản phẩm.

Đối với các xu pát chế tạo bằng thép ostenit, phương pháp kiểm tra các vết nứt phải chỉ dẫn trong tài liệu thiết kế.

2.3. Kiểm tra độ cứng phải theo TCVN 256-85 và TCVN 257-85.

2.4. Kiểm tra thó kim loại phải được tiến hành trên mảnh cắt dọc qua trục xu pát đã được rửa a-xít.

3. GHI NHẬN, BAO CÓI, VẬN CHUYỂN VÀ BẢO QUẢN

3.1. Trên mỗi xu pát phải ghi:

- a) Nhãn hiệu hàng hóa của cơ sở sản xuất;
- b) Ký hiệu của xu pát xá và nắp.

T (xu pát thải) và N (xu pát nắp) đối với động cơ Diêzen

và động cơ ga có cùng kích thước, chế tạo bằng những vật liệu khác nhau.

Vị trí, kích thước và phương pháp ghi nhãn phải chỉ rõ trên bản vẽ chế tạo và bảo đảm nhãn hiệu giữ được trong suốt thời gian làm việc của xupáp.

3.2. Mỗi xu pát phải được bôi mỡ chống gỉ và bao gói bằng giấy không thấm nước, đặt vào hộp các tông hoặc hộp gỗ có lót giấy không thấm nước và lèn chặt.

Không được xếp lèn xupáp nắp với xu pát thải, xu pát có kích thước danh nghĩa với kích thước sửa chữa.

3.3. Trên mỗi hộp phải ghi bằng sơn bền màu:

- a) Tên cơ sở sản xuất;
- b) Ký hiệu của xu pát;
- c) Số lượng xu pát;
- d) Ngày bao gói;
- e) Đề chữ "Cần thận", "Không ném";
- f) Số hiệu của tiêu chuẩn này.

3.4. Mỗi lô xu pát phải kèm theo giấy chứng nhận phù hợp với yêu cầu của tiêu chuẩn này và nội dung bao gồm:

- a) Tên cơ sở sản xuất;
- b) Số hiệu của xu pát và nhãn hiệu động cơ;
(Số hiệu của xupáp theo bản kê mẫu hàng);
- c) Số lượng xu pát;
- d) Ngày bao gói;

d) Số hiệu của tiêu chuẩn.

Khối lượng hòm cá bì không được quá 30 kg đối với hòm các tông và 50 kg đối với hòm gỗ.

3.6. Việc chống giật và bao gói phải đảm bảo xupáp không bị giật trong thời gian không ít hơn 12 tháng kể từ ngày xuất xưởng với điều kiện bảo quản chúng ở nơi khô ráo, kín và giữ nguyên dạng bao gói của cơ sở sản xuất.
